

4. Napirend

ELŐTERJESZTÉS és előzetes hatástanulmány a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet módosításához

Tisztelt képviselő-testület!

Az önkormányzat által beszedett helyi adók tekintetében a képviselő-testület évenként felülvizsgálja az adómértékeket, és szükség esetén módosítja azokat.

A helyi önkormányzat adóztatási tevékenységét a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) alapján és keretei között megalkotott helyi rendelet alapján végezheti. Az adózás eljárási kérdéseit az adózás rendjéről szóló törvény (továbbiakban: Art.) szabályozza.

A Htv. felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be. Az önkormányzat tehát jogosult, de nem köteles helyi adót működtetni. Amennyiben az önkormányzat az adóztatás mellett dönt, azaz él azzal a törvényes joggal, hogy helyi adónemet vezet be, akkor önkormányzati rendeletet, azaz jogszabályt alkot. Az önkormányzati adórendelet alkotásakor azt a módszert kell alkalmazni, hogy az önkormányzati adórendelet kizárólag csak azokat a rendelkezéseket tartalmazza, amelyek a meghatározott adónem bevezetéséhez elengedhetetlenül szükségesek. Ennek megfelelően a rendeletnek elégséges tartalmaznia az adott adónem bevezetéséről való döntést, az adó mértékét, valamint a rendelet hatálybalépésének napját. Amennyiben az önkormányzat a törvényi kedvezményeket, mentességeket önkormányzati kedvezményekkel, mentességekkel kívánja bővíteni, akkor értelemszerűen erről is az adórendeletben kell rendelkezni.

Természetesen a magasabb szintű jogszabály rendelkezései akkor is érvényesek, ha azt az alacsonyabb szintű jogszabály (önkormányzati rendelet) nem veszi át, és nem ismétli meg.

A jelenleg hatályos helyi rendeletünk ezzel a jogalkotási módszerrel készült, a helyi adókat egyetlen önkormányzati jogszabály szabályozza. Ezzel egyszerűsödött a helyi adóztatás szabályozottsága, ezáltal kezelhetőbbé és áttekinthetőbbé vált a jogalkalmazók számára.

A Htv. 6.§-ának rendelkezése alapján az Önkormányzat adómegállapítási joga a következőkre terjed ki:

- vagyoni típusú adót (építményadó, telekadó), kommunális jellegű adót, helyi iparüzési adót, vagy ezek valamelyikét bevezesse, hatályon kívül helyezze, módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit;
- meghatározza az adó bevezetésének időpontját és időtartamát;
- az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - az e törvényben meghatározott felső határokra, illetőleg ezen felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa. (Ez tehát egy kettős korlát: az abszolút korlát a törvényi felső adómaximum, relatív korlát a helyi sajátosság, illetve az adóalanyok teherviselő képessége)
- a törvényben meghatározott mentességeket további mentességekkel, illetőleg a kedvezményeket további kedvezményekkel kibővítsé;
- a Htv. és az adózás rendjéről szóló törvény keretei között a helyi adózás részletes szabályait meghatározza.

A helyi rendeletek évenkénti felülvizsgálata, esetleges módosítása a következő szabályok alapján lehetséges: Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXIV. törvény 32.§-a szerint adókötelezettséget megállapító, az adóalanyok körét bővítő, az adó mértékét növelő, illetve kedvezményt, mentességet megszüntető jogszabály kihirdetése és hatályba lépése között legalább 30 napnak el kell telnie. Ezen rendelkezés az önkormányzati adórendeletekre is vonatkozik, ami azt jelenti, hogy valamely adóév január 1. napján hatályba léptetni szándékozó új adónemet bevezető, vagy a hatályos szabályozást (pl. adómérték tekintetében) módosító adórendelet legkorábban a kihirdetést követő 30. napon léptethető hatályba.

A Htv. 6.§ a) pontja előírja, hogy adóéven belül az adónemhez kapcsolódó adóteher rendeletmódosítással nem súlyosbítható, vagyis amennyiben az adórendelet módosítása új adónem bevezetésére, vagy adómérték növelésére irányul, annak 2013. évközi hatályba léptetésére nincs lehetőség, csupán január 1-jétől léphet hatályba.

A helyi adórendeleteink leggyakoribb módosítása elsősorban az adómértékek változtatására (emelésére) irányul, mely módosítást a fenti rendelkezések értelmében legkésőbb 2012. december 2-áig ki kell hirdetni, annak érdekében, hogy 2013. január 1-jén hatályba léptethető legyen.

A Htv. 6.§ c) pontja értelmében a községünkben működtetett helyi adók közül a magánszemélyek kommunális adójára vonatkozó törvényi felső mértékek 2005. január 1-jétől a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálhatóak¹. A törvényi felső mérték és a valorizáció együttesen határozza meg ezen adónemek tekintetében az adómaximumot. Az előterjesztésben a 2013. évre vonatkozóan e számításnak megfelelően számított adómaximumot tüntettük fel.

Magánszemély kommunális adója

Magánszemélyek kommunális adófizetési kötelezettsége terheli a község területén lévő lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész, valamint a telek tulajdonosát.

A Htv. előírásai alapján az **adómaximum** adótárgyanként 2013. évben: **26.628 Ft.**

Adózók száma: 2006-ban 321, 2007-ben 321, 2008-ban 324, 2009-ben 327, 2010-ben: 329, 2011-ben 352, 2012-ben 352:

Év	Adó mértéke		Bevétel (e Ft)
	Egyedül élő esetén	Családban élő esetén	
2000.	1.500	3.000	825
2001.	1.500	3.000	790
2002.	1.500	3.000	799
2003.	1.700	3.400	947
2004.	2.000	4.000	1.069
2005.	3.000	6.000	1.584
2006.	3.000	6.000	1.668
2007.	4.000	7.500	2.011
2008.	5.000	8.500	2.440
2009.	10.000	14.000	3.976
2010.	5.000	9.000	2.630
2011.	4.000	5.000	1.715
2012.	4.000	5.000	1.530 ²
2013.			
Emelkedés mértéke (%)	%	%	%

Mentes az adó alól az a beépítetlen terület, amely az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet, és Tolmács Község Önkormányzat képviselő-testületének a helyi építési szabályzatról szóló önkormányzati rendelete értelmében a beépítés feltételeinek nem felel meg.

Iparüzési adó

Tolmács község területén állandó jelleggel végzett vállalkozási tevékenység után adófizetési kötelezettség terheli a vállalkozót, illetve a vállalkozást (gazdasági társaságot).

A helyi rendelkezések alapján a helyi iparüzési adó mértéke az adóalap 2 %-a.

A Htv. rendelkezései szerint az adó mértékének felső határa: az adóalap 2 %-a.

¹ 2003. évtől kezdődően az adóévet megelőző második évig eltelt évek inflációs adataival korrigálva.

² 2012.11.21-ig

Javasoljuk továbbra is fenntartani 2 %-os iparüzési adó mértéket.

Iparüzési adó bevételünk az elmúlt években az alábbiak szerint alakult.

(Adóalany: 2006-ban 46, 2007-ban 49, 2008-ban 57, 2009-ben 61, 2010-ben: 64, 2011-ben: 70, 2012-ben: 71)

Év	Adómérték	Bevétel (e Ft)
2000.	1,7%, 2,0%	5.820
2001.	1,7%, 2,0%	7.997
2002.	1,7%, 2,0%	12.470
2003.	2,0%	16.748
2004.	2,0%	13.646
2005.	2,0%	19.088
2006.	2,0 %	15.027
2007.	2,0 %	19.508
2008.	2,0 %	16.828
2009	0,9 %	9.563
2010.	0,9 %	5.924
2011.	1,7 %	13.018
2012	2,0 %	12.626 ³

A Htv. értelmében lehetőség van ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység helyi adóztatására:

Ideiglenes jellegű az iparüzési tevékenység, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó

- a) építőipari tevékenységet folytat, illetőleg természeti erőforrást tár fel vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot,
- b) bármely - az a) pontba nem sorolható - tevékenységet végez, ha annak folytatásából közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve, hogy egyetlen önkormányzat illetékességi területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel.

A hatályos Htv. 38.§ (2) bekezdése szerint építőipari tevékenység-végzés esetén az ideiglenes jellegű iparüzési tevékenység utáni adókötelezettség időtartamának számítása (az ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett iparüzési tevékenység végzésének időtartama az irányadó az adókötelezettség időbeni terjedelmére) több esetben vita forrása volt az adóhatóság és az adózó között, ezért e vitás helyzet kiküszöbölésére a Htv.-t is érintő tervezett törvénymódosítás (T/8750. számú Törvényjavaslat) azt tartalmazza, hogy a felek közti szerződésben foglaltakat alapul véve kell meghatározni az ideiglenes jellegű építőipari tevékenység-végzés kapcsán keletkező iparüzési adókötelezettség időtartamának kezdő- és végnapját, azaz az adóköteles tevékenység kezdésének és befejezésének időpontját.

Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként legfeljebb 5000 forint.

A székhely, illetőleg a telephely szerinti önkormányzathoz az adóévre fizetendő adóból, legfeljebb azonban annak összegéig terjedően - a Htv-ben meghatározott módon - levonható az ideiglenes jellegű tevékenység után az adóévben megfizetett adó.

Hatályos önkormányzati rendeletünk nem tartalmaz az ideiglenes jelleggel végzett tevékenység esetén fizetendő adómértékre vonatkozó rendelkezést, ezért javasoljuk az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési adó mértékének meghatározását!

Összefoglalás:

A helyi adókról szóló a 1990. évi C. törvény a települési önkormányzatok számára lehetőséget ad, hogy az önkormányzat gazdálkodásához szükséges bevételeinek megteremtése érdekében helyi adókat vezessen be, melyeknek mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az

³ 2012.11.21-ig

adóalanyok teherviselő képességeihez igazodóan – a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határookra figyelemmel – megállapítsa.

Az adómértékre vonatkozó abszolút felső korlát mértékét a törvény rögzíti. Ugyanakkor a helyi önkormányzat kötelessége, hogy a helyi sajátosság, illetve az adóalanyok teherviselő képességét is figyelembe vegye. Sajnos településünkön is megállapítható, hogy a lakosságot az országosan jelentkező, egyre nehezedő anyagi lét jellemzi, az egyre csökkenő reálbérek mellett jelentős központi adó- és járuléktérhekekkel kell szembesülni, a lakosság megélhetése egyre nehezebb.

Megállapítható, hogy a romló gazdasági helyzetben egyre több szociálisan rászoruló személy él településünkön is, a szociális támogatásokra fordított kiadásaink évről-évre növekszenek.

E szempontból megfontolandó, hogy a lakosság, illetve a helyi vállalkozások az esetlegesen megemelésre kerülő helyi adómértékekkel tovább terhelhetők-e, súlyosbíthatók-e a megélhetési problémák.

Megállapítható, hogy Önkormányzatunk gazdálkodása jelenleg stabil és biztonságos, az önkormányzat a fejlesztésekre fordítható anyagi tartalékkal rendelkezik, a működés forrásszükséglete biztosított.

Kérjük a helyi adó rendelet módosítási lehetőségének megtárgyalását.

Tolmács, 2012. november 23.

Tisztelettel:

Hajnis Ferenc
polgármester

Tolmács Község Önkormányzat Képviselő-testületének

...../2012.(XI.....) önkormányzati RENDELETE

(t e r v e z e t)

a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

Tolmács Község Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban: képviselő-testület) a Magyarország Alaptörvénye 32. cikkének (2) bekezdésében, valamint a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1.§ (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a helyi adókról szóló 10/2010. (XII.20.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) módosításáról a következőket rendeli el.

1.§ A Rendelet 6.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

- „6.§ (1) Az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 2 %-a.
(2) Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként 3.000 forint.”

Záró rendelkezés

2.§. Ez a rendelet 2013. január 1-jén lép hatályba.

Tolmács, 2012. november .....

Hajnis Ferenc
polgármester

Torma Andrea
körmegyző

Kihirdetési záradék:

A rendelet kihirdetve: 2012. november .....-én

Torma Andrea
körmegyző

a ...../2012. (.....) önkormányzati rendelet **indokolása**
a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

Általános indokolás

A helyi adókról szóló 1990. évi C törvény (továbbiakban: Htv.) 1. § (1) bekezdése, 5-6. §-a a következőket rögzíti:

E törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat képviselőtestülete (a továbbiakban: önkormányzat) rendelettel az illetékességi területén helyi adókat (a továbbiakban: adót) vezethet be.

Az önkormányzat rendeletével:

- a) vagyoni típusú adók,*
- b) kommunális jellegű adók, továbbá*
- c) helyi iparüzési adó bevezetésére jogosult.*

Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy:

a) az 5. §-ban meghatározott adókat vagy ezek valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit,

b) az adó bevezetésének időpontját és időtartamát (határozott vagy határozatlan időre) meghatározza,

c) az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan – az e törvényben meghatározott felső határookra, illetőleg a 16. § a) pontjában, a 22. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 33. §-ának a) pontjában meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa,

d) az e törvény második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítékául szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel kibővítsé,

e) e törvény és az adózás rendjéről szóló törvény keretei között az adózás részletes szabályait meghatározza.

Tolmács Község Önkormányzata a lehetséges helyi adók közül a magánszemélyek kommunális adóját és a helyi iparüzési adót vezette be.

A magánszemélyek kommunális adójára és a helyi iparüzési adóra vonatkozó helyi szabályozások Tolmács Község Önkormányzat képviselő-testületének a helyi adókról szóló 10/2010. (XII.20.) önkormányzati rendeletében rögzítésre kerültek.

Tekintettel arra, hogy 2012. évben Tolmács Község Önkormányzatának bevételei az állami támogatások elvonása miatt csökkenni, kiadásai viszont a szolgáltatási díjak emelkedése és az infláció következtében növekedni, az önkormányzati rendeletben meghatározott helyi iparüzési adó mértékének emeléséhez kell folyamodni.

Részletes indokolás

1.§-hoz

Tolmács Község Önkormányzatának 2013. évi költségvetési egyensúlyának fenntartásához a 2%-os adómérték megtartása indokolt.

Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység adómértéke naptári napokra vonatkozóan kerül meghatározásra.

2.§-hoz

A rendelet 2013. január 1-jén hatályba lép, és miután beépül az alaprendeletbe, a módosító rendelet a törvény erejénél fogva a hatályba lépést követő napon hatályát veszti.